

PROTOCOL LOCAL D'ACTUACIÓ DAVANT LES
VIOLÈNCIES SEXUALS I LGTBI-FÒBIQUES EN ESPAIS
PÚBLICS D'OCI A TONA

PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL

De totes les formes de violència masclista, les violències sexuals són les més prevalents, les més invisibilitzades i les més naturalitzades. Tot això fa de les violències sexuals un component central del patriarcat. No tenen a veure amb el sexe sinó amb el poder. El poder de cosificar, d'humiliar, de dominar, de disciplinar, de generar por i de restringir la llibertat de les nenes, les adolescents i les dones.

El continuat augment de denúncies per violències sexuals, d'actituds sexistes i LGTBI-fòbia i, en conseqüència, la seva contínua naturalització, fa necessari i urgent seguir actuant, trencar amb la cultura del "tot s'hi val" i construir espais públics i d'oci lliures de violències masclistes.

Erradicar i abordar tots els àmbits de les violències sexuals i LGTB-fòbiques ha estat i és un eix estratègic del mandat. Davant de totes les violències tenim el repte d'actuar de forma estructural, preventiva, diligent i comptar amb tota la població.

A Tona des de fa anys s'han promogut festes lliures de violències masclistes, específicament de violències sexuals, generant instruments, espais de coordinació tècnica, política i ciutadana diversos. Un d'aquests instruments és el programa "A Cegues No Mola"¹ de la Mancomunitat la Plana que, des del 2015, inclou l'abordatge de les violències sexuals en els espais d'oci. Aquest protocol és un pas més per estendre i ampliar l'abordatge de les violències sexuals i LGTBI-fòbiques des d'una mirada molt més ampla, adreçant-se a tota la població i alhora adequant-se a les normatives vigents i el nou protocol marc per una intervenció amb la diligència deguda en situacions de violències masclistes.

Aquest protocol ens permet continuar treballant per garantir els drets que es veuen vulnerats amb les violències sexuals i la LGTBI-fòbia: des del dret a la seguretat fins al dret a la integritat física i psicològica, passant pel dret a la salut, el dret a l'educació o el dret a la participació social i política. En definitiva, un compromís amb la llibertat de les dones i les persones pertanyents als col·lectius LGTBIQ+ que ens ha de fer també una societat més lliure.

Pel que fa a l'abast, com dèiem, amplia la mirada i vincula tots els actes festius i d'oci a l'espai públic del municipi adreçats a tota la ciutadania: Festa Major, esdeveniments culturals, esportius, etc.

Que les persones gaudeixin de vides lliures i dignes, en qualsevol dels espais i àmbits ha de ser l'eix de qualsevol societat democràtica i les institucions que la componen. Estem convençudes i convençuts que conjuntament farem possible el lliure gaudi i la convivència de totes les persones.

I finalment, no menys important, ens queda agrair a totes les persones que han fet possible que avui tinguem aquesta nova eina que ens ha d'ajudar a fer una transformació estructural i a tenir una societat més justa i igualitària.

Regidoria de Feminismes i LGTBI

¹ El programa "A cegues no mola" va néixer l'any 2012 de la necessitat de fer prevenció i reducció de riscos en el context d'oci nocturn en actes adreçat al públic jove. A finals de 2015 s'opta per treballar transversalment amb el programa d'Igualtat i incorporar la prevenció i sensibilització en conductes abusives i masclistes. <https://www.mancoplana.cat/mancomunitat/plans-campanyes-i-programes/169-joventut/a-cegues-no-mola.html>

ÍNDEX

1. Introducció.....	3
2. Metodologia	5
3. Objectius.....	7
4. Àmbit d'aplicació.....	8
5. Marc conceptual i model de comprensió	9
6. Marc normatiu	14
7. Principis orientadors.....	15
8. Actuacions	17
9. Procediments d'intervenció i circuits durant l'esdeveniment d'oci.....	21
10. Òrgans del protocol	29
11. Comunicació.....	31
Annexos.....	32

1. Introducció

En l'actualitat, tot i els avenços aconseguits en matèria d'abordatge de les violències masclistes, aquestes continuen exercint-se de diferents formes i en diversos àmbits, específicament, cap a les **dones** i les **persones pertanyents als col·lectius LGTBIQ+**.

Com a resposta institucional i social davant aquestes situacions, especialment davant les **violències sexuals** i la **LGTBI-fòbia** que puguin tenir lloc en els **espais públics d'oci del municipi de Tona**, neix el present document de comprensió i intervenció, fruit del treball col·lectiu entre l'Ajuntament de Tona i d'una representació de la seva ciutadania.

Els **espais públics d'oci**, dins de l'imaginari social, es relacionen molt sovint amb espais de festa vinculats a la nit, al consum d'alcohol, a la joventut i a dinàmiques poc saludables. Per tal de subvertir en la teoria i en la pràctica aquesta concepció, aquest protocol posa molta atenció a sortir-ne i generar una idea d'espais públics d'oci més **àmplia, variada i integradora**.

Una de les finalitats d'aquesta nova eina és integrar **l'enfocament feminista interseccional** de manera transversal, per tal de facilitar posar el focus d'atenció en les **arrels de les violències** sexuals i LGTBI-fòbiques, desnaturalitzar-les, fugir d'estereotips patriarcals i visibilitzar aquestes violències només com a resultat de les dinàmiques vinculades a les **relacions de poder** i als mandats de la masculinitat hegemònica -també als espais públics d'oci-, que provoquen situacions generadores de vulnerabilitat, discriminacions i violències cap a les dones i les persones pertanyents als col·lectius LGTBIQ+.

El present protocol té un caràcter **integrador** i, tal com assenyalen les actuals normatives catalanes, proposa un model de paradigma de **comprensió i abordatge integral** de les violències sexuals i la LGTBI-fòbia en espais públics d'oci on totes les accions formen part d'un mateix procés d'intervenció i es nodreixen entre aquestes.

*Quasi bé sempre les diferents formes de violència masclista es donen interrelacionades i interactuen cadascuna d'elles amb els diferents àmbits en què es produeixen. En moltes situacions s'identifiquen només les formes que tenen més **impacte visible**, sent necessari treballar de manera contínua la detecció d'altres formes més invisibles per tal de poder planificar conjuntament la **prevenció** i la **reparació integral** de qualsevol violència masclista (Protocol marc per a una intervenció amb diligència deguda en situacions de violència masclista).*

El posicionament davant les violències sexuals i la LGTBI-fòbia a Tona no és nou, ja que el municipi compta amb un **recorregut d'anys** pel que fa a iniciatives i actuacions adreçades a fer front aquest tipus de situacions. L'any 2012 neix el projecte **A cegues no mola** (ACNM) com a eina per a la prevenció i la reducció de riscos en el consum d'alcohol i altres substàncies, en contextos d'oci nocturn i majoritàriament adreçat a gent jove. L'any 2015, fruit de la feina coordinada

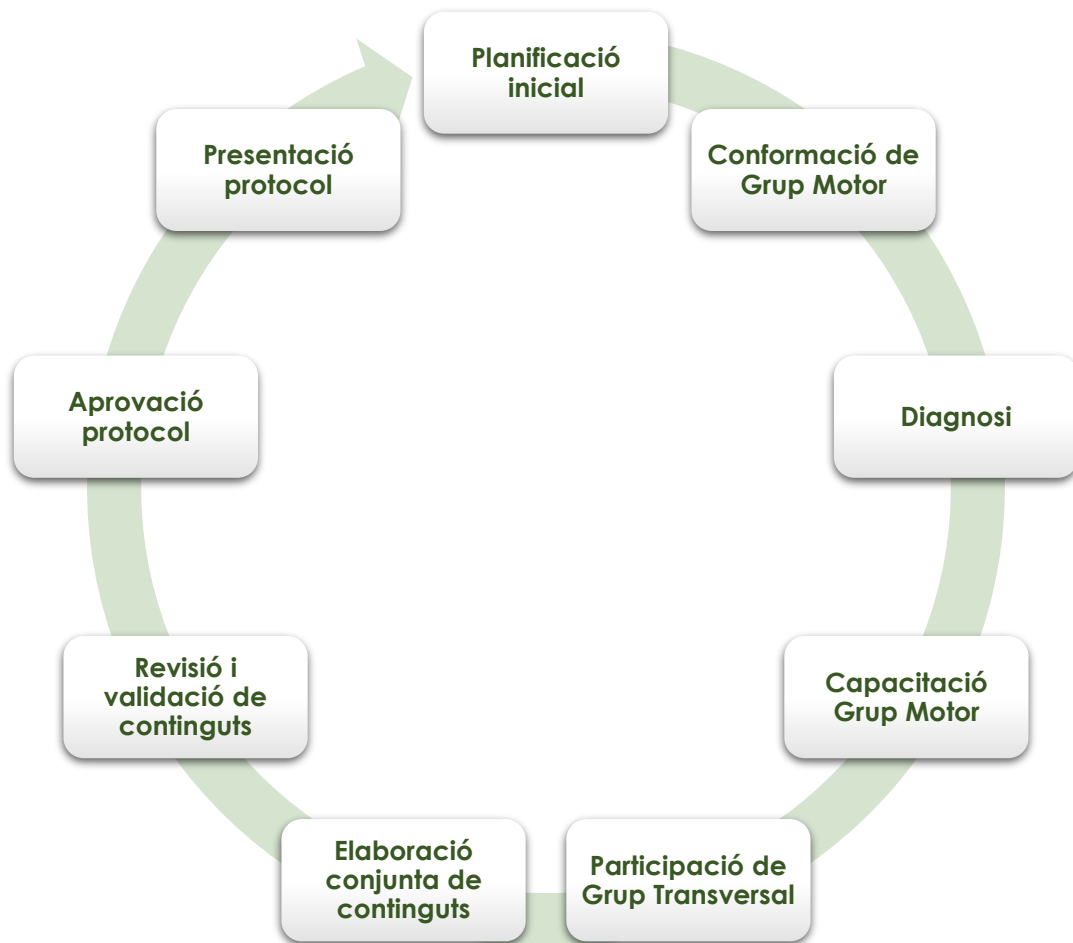
entre els programes d'Igualtat i Joventut i de la detecció de situacions de caràcter masclista, s'afegeix al projecte la mirada feminista i s'hi incorporen accions de prevenció, detecció i atenció davant comportaments sexistes i violències sexuals. Més endavant, la LGTBI-fòbia és integrada també en el projecte.

El present document té també un **caràcter viu**, de transformació i adequació a les necessitats que puguin tenir lloc al municipi, vinculades a la seva població, normatives territorials i estructura de recursos i serveis.

2. Metodologia

El procés d'elaboració del present protocol ha estat configurat globalment des d'una metodologia de **recerca, participació, acció i ètica feminista**. A més, en la seva planificació, es va plantejar com un procés de retroalimentació contínua d'informació, però també de **creació de coneixement** conjunt i interdisciplinari, a través de procediments vinculats amb l'aprenentatge significatiu.

El camí que ha recorregut el procés d'elaboració del protocol ha estat:

Al llarg de tot aquest procés s'ha treballat a través de fórmules majoritàriament **qualitatives i col·laboratives**, i des de la **mirada holística** i de **compromís** -per part del personal que hi ha participat de manera activa- que assenyalen les actualitzades lògiques de comprensió i d'abordatge integral de les violències sexuals i LGTBI-fòbia.

FASES

Fase prèvia: Els primers passos que es van donar van ser la configuració inicial del procés amb la regidoria i la tècnica de Feminismes i LGTBI i la conformació del Grup Motor.

Fase 1: Elaboració de la diagnosi (es pot consultar en l'[Annex 1](#))

Fase 2: Capacitació del Grup Motor en comprensió i abordatge integral de les violències sexuals i la LGTBI-fòbia en espais públics d'oci des de la mirada actualitzada de les noves normatives i nous models i paradigmes d'intervenció.

Fase 3: Elaboració conjunta de continguts, com ara objectius i actuacions del protocol, per part del Grup Motor i altres agents que constitueixen el Grup Transversal.

Fase 4: Revisió i validació dels continguts tècnics del protocol per part del Grup Motor.

Fase 5: Aprovació i presentació del protocol per part de l'Ajuntament de Tona.

AGENTS PARTICIPANTS

- Ciutadania de Tona: participant en la fase de diagnosi.
- Grup Motor (grup impulsor del procés d'elaboració del protocol i participant en la diagnosi):

Margarida Fité i Girvés. Regidora de Feminismes i LGTBI
Guiu Grau Cirera . Regidor de Joventut i Comunicació
Assumpta Casas Codina. Tècnica d'educació
Míriam Clopés Coll. Treballadora social d'ABS Tona
Bet Pol Montmany. Tècnica d'igualtat de la Mancomunitat La Plana
Ferran Pérez Morán. Cap de Policia Local Tona
Sílvia Font Rovira. Tècnica de participació ciutadana
David Casas Peralta. Tècnic de cultura

- Grup Transversal (Grup Motor ampliat amb el següent llistat d'agents participants en diverses trobades d'elaboració i validació de continguts):

Rosa Roca Gurri. Referent de la unitat d'atenció a la ciutadania de l'ABS Tona
Lorena Segura Martín. Directora i metgessa de l'ABS Tona
Francesc Torras Bozo. Tècnic d'acollida i convivència
Ester Puig Belmonte. Tècnica de joventut de la Mancomunitat La Plana
Cristina Barnils Mateu. Referent de la comissió de coeducació de l'IES Tona
Quim Ferrer Magí. Tècnic de joventut

3. Objectius

Objectius generals

1. Disposar d'un recurs tècnic consensuat i coordinat, que serveixi com a eina als i les diverses agents, per combatre la diversitat de situacions vinculades a les violències masclistes i, en especial, a les violències sexuals i LGTBI-fòbiques i els comportaments sexistes, en espais públics d'oci i/o festius del poble.
2. Generar una cultura de rebuig i tolerància zero davant les violències sexuals i la LGTBI-fòbia a Tona.
3. Promoure espais de llibertat i seguretat que fomentin les relacions segures, lliures i igualitàries en contextos d'oci i/o festius, especialment per a les dones i les persones LGTBI+.
4. Trencar amb els imaginaris que naturalitzen aquesta mena de violències i acabar amb la impunitat dels agressors.
5. Potenciar i fer créixer l'apoderament de les dones i les persones LGTBI+ en la utilització de l'espai públic d'oci i/o festiu.

Objectius específics

1. Donar a conèixer el protocol a les persones i col·lectius que organitzen o col·laboren en actes d'oci i festes.
2. Formar agents i ciutadania que intervenen directament en la planificació i desenvolupament d'actes o esdeveniments d'oci i festius, per millorar la seva tasca de sensibilització, detecció i atenció.
3. Sensibilitzar la ciutadania de Tona sobre les violències sexuals i LGTBI-fòbia i sobre el posicionament davant d'aquestes.
4. Visibilitzar les manifestacions de violències sexuals i LGTBI-fòbia més normalitzades i, per tant, més difícilment identificables, per tal de possibilitar la seva detecció i abordatge.
5. Desenvolupar accions específiques de prevenció davant situacions de violències sexuals i LGTBI-fòbia als espais públics d'oci de Tona.
6. Millorar la coordinació entre agents del municipi.
7. Facilitar directrius clares i pràctiques a les persones que organitzen o col·laboren en actes festius i d'oci, per a un correcte abordatge davant d'aquestes situacions.
8. Revisar i incorporar la perspectiva de gènere i feminista als diferents àmbits i espais que interaccionen en el disseny, l'organització i la implementació de festes i esdeveniments d'oci en espais públics del municipi.
9. Garantir la seguretat -i augmentar la percepció d'aquesta- als espais públics on es poden organitzar esdeveniments durant diferents moments de l'any.
10. Recopilar dades i elaborar informes sobre les situacions detectades i ateses.

4. Àmbit d'aplicació

El protocol inclou totes les situacions de violències sexuals i LGTBI-fòbia que puguin tenir lloc en els **espais públics d'oci** del municipi i totes les **persones** ciutadanes o visitants d'aquest, sense diferència quant a edat, sexe/gènere, opció sexual, identitat i expressió de gènere, procedència, etc.

Els espais que contempla el protocol són:

Actes festius:

Cavalcada de Reis
Carnestoltes
Diada de Sant Jordi
Setmana cultural
Festa de Sant Joan
Flama del Canigó
Festa Major d'estiu
Festa Major de Sant Andreu
Festa de Cap d'Any
Etc.

Esdeveniments de caràcter festiu:

Els Tres Tombs
Festa de la gent jubilada
Pasqua
Festival internacional de màgia de Tona
Setmana de les famílies
Aplec de la Rosa a Lurdes i al Castell
A l'estiu tota cuca viu
Diada nacional de Catalunya -11 de setembre-
Fira Joc Joc
Viu el Nadal a Tona
Pessebre vivent
Etc.

Altres esdeveniments d'oci:

Nits del Muriel Casals
Festes de final de curs dels centres educatius
Tornejos esportius
Actes culturals
Qualsevol altra activitat d'oci que tingui lloc en espais públics.

Les entitats i/o grups de persones que organitzen i/o col·laboren en l'organització de festes o esdeveniments d'oci propis hauran d'adherir-se al protocol mitjançant un document de **compromís**².

² Consultar la graella d'actuacions per ampliar informació sobre el document de compromís.

5. Marc conceptual³ i model de comprensió

La Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista inclou la **perspectiva de drets** de les dones víctimes i supervivents de violències masclistes assenyalant que *totes les dones que es troben en situacions de violència masclista, i també llurs fills i filles dependents, que visquin o treballin a Catalunya i amb independència del veïnatge civil, la nacionalitat o la situació administrativa i personal, tenen **garantits els drets** que aquesta llei els reconeix, sens perjudici del que estableix la legislació en matèria d'estrangeria i de l'exigència de determinats requisits per a les diferents prestacions i serveis.*

Les violències masclistes són una de les majors **vulneracions** de drets humans i una manifestació de les desigualtats i discriminacions dins d'un **sistema de relacions de poder patriarcal**. És per això que una de les principals bases ètiques per a la comprensió i abordatge integral de les situacions de violències que assenyalen aquest protocol ha de tenir en compte la perspectiva de drets, que s'adreça a garantir tots els drets de les persones, en el nostre cas, específicament de les dones i persones pertanyents als col·lectius LGTBIQ+⁴.

L'aplicació de la perspectiva de drets implica el compromís i l'assumpció de responsabilitats en l'àmbit institucional a través de l'estàndard de la **diligència deguda**, que és *l'obligació dels poders públics d'adoptar mesures legislatives i de qualsevol altre ordre per a actuar amb l'agilitat i eficiència necessàries amb vista a prevenir, investigar, perseguir, castigar i reparar adequadament els actes de violència masclista i protegir-ne les víctimes* (art. 3.h Llei 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista).

La diligència deguda assenyalen les premisses d'obligat compliment legal per tal de fer efectius els drets i per **evitar la revictimització** o victimització secundària. Adoptar aquestes premisses representa treballar des d'una mirada feminista interseccional i facilitar així un abordatge integral adequat i de qualitat, que posi les **persones al centre** de la intervenció, donant resposta a les **seves necessitats i demandes** específiques.

Per fer front de manera adient a aquestes necessitats i demandes específiques, cal posar en pràctica la **perspectiva -feminista- interseccional**, que fa referència a la interrelació entre categories socials generadores de **desigualtats** (com ara

³ A l'**Annex 1** es pot consultar informació ampliada de la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista; Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia i Protocol que desplega el deure d'intervenció de les persones que treballen a les administracions públiques de Catalunya per a fer efectiu l'abordatge de l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia a Catalunya (2017).

⁴ Ampliat en Protocol marc per una intervenció amb diligència deguda en situacions de violència masclista (pg. 12 a 15).

l'origen, la -no- normativitat de gènere, el color de la pell, la classe social, l'ètnia, la religió, la situació administrativa, l'edat, la situació econòmica, la discapacitat, l'estat serològic, la privació de llibertat o la diversitat sexual i de gènere, etc.) i que s'ha de tenir molt en compte en les intervencions davant les violències sexuals i la LGTBI-fòbia en els espais públics d'oci.

El desenvolupament d'una anàlisi interseccional possibilita comprendre i atendre **l'afectació i l'impacte diferencial** que les violències causen a les persones segons les seves circumstàncies i les **desigualtats estructurals** que les afecten.

L'assumpció de totes les premisses esmentades, generadores d'un nou model de comprensió i abordatge integral de les violències masclistes, requereixen una actualització del **model de treball en xarxa**, que ha de tenir com a base fonamental el **coneixement i reconeixement de competències** de les institucions, recursos, serveis i agents participants en els processos d'intervenció.

Els models clàssics de **treball en xarxa** han estat basats, de forma general, en la rendibilitat dels serveis i recursos de la xarxa, en dinàmiques de derivació i en **compartimentació de sabers** tècnics professionals, que han estat eminentment unidireccionals (de servei a usuària)⁵.

Partint de la perspectiva de drets, la perspectiva feminista interseccional i l'estàndard de diligència deguda, cal fer alguns canvis en les dinàmiques de **treball en xarxa** per tal de fer efectiu el posicionament de les persones al centre, com ara:

- Transitar de dinàmiques lineals de derivació a dinàmiques de retroalimentació i interdependència entre institucions, recursos i agents (abordatge integral interdisciplinari).
- Transformar les dinàmiques de sumatori de sabers compartimentats a la generació de sabers i coneixements col·lectius i compartits.
- Enfortir el vincle entre recursos.
- Assumir responsabilitats compartides.
- Generar respostes unitàries de qualitat.

Aspectes clau del model de comprensió:

- Les violències masclistes són **estructurals** -i no fets individuals i puntuals-, i les seves arrels s'emmarquen en la socialització de gènere heteropatriarcal, que assigna diferents mandats i rols de gènere a les persones d'acord amb la seva categorització per sexe i gènere.

⁵ Ubieto, J. R. (2007). *Models de treball en xarxa*. La xarxa com a contingut i forma de treball.

- Les característiques assignades al femení són posicionades socialment en contextos més propers a l'**opressió** i les característiques assignades a la masculinitat hegemònica en contextos més propers al **privilegi**.
- Entrecreuades amb el gènere, existeixen **categories socials** que originen i sustenten situacions generadores de més vulnerabilitat (edat, origen, discapacitat, no normativitat de gènere, classe social, etc.).
- Les violències masclistes no només tenen lloc en l'àmbit de la parella (o exparella) sinó que s'exerceixen en tots els **àmbits** que assenyala la Llei 17/2020 (Annex I).
- Les formes de les violències masclistes no es presenten, de forma general, de manera desconnectada, única i individual sinó que es **relacionen** i es **retroalimenten**.
- Per posar les dones i les persones pertanyents als col·lectius LGTBIQ+ i les seves necessitats específiques al centre, cal posar el focus de les intervencions en l'**impacte i les afectacions** de cadascuna de les situacions de violències, oferint **respostes heterogènies** i adaptades a cadascuna de les demandes concretes.
- El model de **treball en xarxa** ha d'estar alineat amb el model de comprensió i abordatge integral de les violències.

Glossari de situacions que aborda el protocol:

Agressions per raó de gènere: Totes les agressions que tenen com a base un component de gènere, entès com a eix de desigualtat, discriminació i opressió (com ara, pel fet de ser dona o de gèneres dissidents) o per raó d'expressió de gènere.

Agressió per raó de l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere: conductes i accions violentes o intimidatòries exercides cap a les persones que pertanyen als col·lectius LGTBIQ+, que tenen la seva base en el rebuig de la diversitat sexual i de gènere.

Agressions sexuals: ús de la violència física i sexual contra les dones determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar poder i abusar-ne.

Assetjament per raó de l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere: qualsevol comportament basat en l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere d'una persona que tingui la finalitat o provoqui l'efecte d'atemptar contra la seva dignitat o la seva integritat física o psíquica o de crear-li un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.

Assetjament per raó de sexe: qualsevol comportament no desitjat, verbal o físic, relacionat amb el sexe o gènere de la dona, realitzat amb el propòsit o efecte d'atemptar contra la dignitat o la integritat de les dones pel fet de ser-ho, creant un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.

Assetjament sexual: qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'índole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat i la llibertat d'una dona o de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.

L'assetjament sexual, en clau d'intervenció de seguretat⁶, es divideix en dos tipus:

L'assetjament previst al Codi Penal: delictes contra la llibertat sexual quan se sol·liciten favors de naturalesa sexual, per qui els sol·licita o per un tercer, en l'àmbit d'una relació laboral, docent o de prestació de serveis, continuada o habitual, i amb això es provoca en la víctima una situació objectiva i greument intimidatòria, hostil o humiliant.

L'assetjament no previst al Codi Penal: la mateixa conducta descrita anteriorment, però fora de l'àmbit d'una relació laboral, docent o de prestació de serveis, continuada o habitual, que provoqui en la víctima una situació objectivament i greument intimidatòria, hostil o humiliant, com ara masturbació en espais públics, exhibicionisme, acorralament, injúria sexual, seguiment obscè, captació d'imatges de parts íntimes del cos, etc., no volguts per la persona receptora. Totes aquestes accions es consideren constitutives d'infracció administrativa.

LGTBI-fòbia: odi o aversió cap a les persones que pertanyen als col·lectius LGBTIQ+.

La comprensió de la **LGTBI-fòbia** en el present protocol s'equipara a la definició de violència masclista com una vulneració dels drets humans, en aquest cas, exercida cap a les persones que pertanyen als col·lectius LGBTIQ+.

Violència sexual: comprèn qualsevol acte que atempti contra la llibertat sexual i la dignitat personal de la dona creant unes condicions o aprofitant-se d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense tenir el consentiment ni la voluntat de la dona, amb independència del vincle que hi hagi entre la dona i l'agressor o agressors. En aquest protocol es contemplen l'accés corporal, l'assetjament sexual i per raó de sexe, l'amenaça sexual, l'exhibició, l'observació i la imposició de qualsevol pràctica sexual, entre altres conductes.

Glossari d'altres conceptes clau del protocol:

Consentiment sexual: voluntat expressa, emmarcada en la llibertat sexual i en la dignitat personal, que dona pas a l'exercici de pràctiques sexuals i l'avalua. La prestació del consentiment sexual s'ha de fer des de la llibertat, ha de romandre vigent durant tota la pràctica sexual i està acotada a una persona o diverses persones, a unes determinades pràctiques sexuals i a unes determinades mesures de precaució, tant davant d'un embaràs no desitjat com d'infeccions de transmissió sexual. No hi ha consentiment si l'agressor crea unes condicions o s'aprofita d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense comptar amb la voluntat de la dona.

Diligència deguda: obligació dels poders públics d'adoptar mesures legislatives i de qualsevol altre ordre per a actuar amb l'agilitat i eficiència necessàries i assegurar-se que les autoritats, el personal, els agents, les entitats públiques i els altres actors que actuen en nom d'aquests poders públics es comportaran d'acord amb aquesta obligació, amb vista a prevenir, investigar, perseguir, castigar i reparar adequadament els actes de violència masclista i protegir-ne les víctimes.

Interseccionalitat: concurrència de la violència masclista amb altres eixos de discriminació, com l'origen, el color de la pell, el fenotip, l'ètnia, la religió, la situació administrativa, l'edat, la classe social, la precarietat econòmica, la diversitat funcional o psíquica, les addiccions, l'estat serològic, la privació de llibertat o la diversitat sexual i de gènere, que fa que impactin de manera agreujada i diferenciada. La interacció

⁶ Protocol de seguretat contra les violències sexuals en espais d'oci
https://interior.gencat.cat/web/.content/home/030_arees_dactuacio/seguretat/violencia_masclista_i_domestica/Protocol_seguretat_violencias_sexuals/protocol/PSCVSEO-2019.pdf

d'aquestes discriminacions ha de ser tinguda en compte a l'hora d'abordar la violència masclista.

Prevenció: conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència de la problemàtica de la violència masclista per mitjà de la reducció dels factors de risc, i impedir-ne així la normalització, i les encaminades a sensibilitzar la ciutadania en el sentit que cap forma ni manifestació de violència no és justificable ni tolerable.

Reparació: conjunt de mesures jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives i similars, preses pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència masclista, que contribueixen al restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda, garantint l'acompanyament i l'assessorament necessaris.

Victimització secundària: maltractament addicional exercit contra les dones que es troben en situacions de violència masclista i llurs fills i filles, com a conseqüència directa o indirecta dels dèficits quantitatius i qualitatius de les intervencions dutes a terme pels organismes responsables, i també per les actuacions desencertades o negligents provinents d'altres agents implicats.

Violència masclista: violació dels drets humans a través de la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, té com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

6. Marc normatiu

Constitució Espanyola (art. 9.2)	
	Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal
Estatut d'Autonomia de Catalunya (art. 19)	
	Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere
Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes	
	Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes
Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista	
	Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació
Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia	
	Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia Integral de la Llibertat Sexual
Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència	
	Llei 4/2023, de 28 de febrer, per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGTBI
Llei 11/2009, del 6 de juliol, de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives	

NORMATIVES COMARCALS I LOCALS

Protocol per a l'abordatge de la violència masclista a les comarques de la Catalunya Central	
	Protocol marc per abordar les violències sexuals i sexistes en espais públics d'oci a Osona

7. Principis orientadors

En el present Protocol, les premisses bàsiques que cal complir en qualsevol intervenció i que conformen els principis orientadors⁷ són:

- Obligatorietat d'assegurar l'efectivitat dels **drets** i d'assegurar una vida lliure de violències.
- Compromís de **no-discriminació**.
- Incorporació de la **perspectiva de gènere en clau feminista interseccional** en els diferents àmbits i espais que interaccionen en l'àmbit d'aplicació del Protocol.
- **Corresponsabilitat** com a exigència ètica.
- Consideració del **caràcter estructural** i de la naturalesa **multicausal i multidimensional** de la violència masclista.
- Consideració de l'**impacte individual** en la persona que pateix la violència masclista i també de l'impacte col·lectiu.
- Consideració del **caràcter integral de les mesures**, que han de tenir en compte tots els **danys** conseqüència de la violència masclista.
- Consideració de la **diversitat** i de la **interseccionalitat**.
- Consideració de les **situacions generadores de vulnerabilitat**.
- Compromís actiu de garantir la **protecció de dades de caràcter personal**, també de **professionals de la xarxa**.
- Compromís d'**evitar la victimització secundària i les violències institucionals**.
- **Formació obligatòria i periòdica** per a professionals de la xarxa.
- **Rendició de comptes anual** de les administracions públiques (Ajuntament de Tona).
- Generació d'**espais d'intercanvi d'informació i experiències** professionals.
- **Celeritat en la intervenció** per evitar l'increment del risc o de la victimització.
- **Prohibició de la mediació**.
- **Voluntat política** de garantir els recursos tècnics i humans necessaris.
- **Cooperació interinstitucional i treball en xarxa** adequat al nou model de comprensió i intervenció.
- **Intervenció òptima**, per evitar la victimització secundària.
- **Ètica professional comuna**, consensuada pels òrgans de coordinació dels circuits.
- **Respecte** al dret a la **intimitat** i al **secret professional**.

⁷ Basats en la Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, el Protocol Marc per una intervenció amb diligència deguda en situacions de violència masclista i el Protocol per a l'abordatge de la violència masclista a les comarques de la Catalunya Central.

8. Actuacions

ACCIÓ	DESCRIPCIÓ	COORDINACIÓ DE L'ACTUACIÓ (RESPONSABILITAT)	CALENDARI
1.Aprovació	Aprovació del Protocol per Ple municipal.	Ple de l'Ajuntament	Novembre 2023
2.Presentació	Presentació del Protocol.	Grup Motor	Desembre 2023
Pressupost	Designació d'una partida pressupostària anual per a la implementació de les actuacions del Protocol.	Diferents àrees de l'Ajuntament	Pressupostos anuals
3.Òrgans del protocol	Designació de la Comissió d'Abordatge ⁸ i la Comissió de Seguiment ⁹ del Protocol per a l'abordatge integral de violències sexuals i LGTBI-fòbia en espais públics d'oci a Tona.	Equip d'Alcaldia Grup Motor	Immediatament després de la validació del Protocol
4.Compromís	Elaboració i difusió (interna i externa) d'un manifest públic que visibilitzi la responsabilitat i el compromís de l'Ajuntament de Tona davant les violències sexuals i la LGTBI-fòbia.	Àrea de Comunicació de l'Ajuntament	Immediatament després de l'aprovació del Protocol
5.Comunicació	Establiment d'una estratègia de comunicació, adreçada a totes les persones que participen o puguin participar dels espais i esdeveniments festius i d'oci, destinada a donar a conèixer el protocol i el seu model de comprensió i abordatge de les violències sexuals i la LGTBI-fòbia en espais públics d'oci.	Àrea de Comunicació de l'Ajuntament Comissió de Seguiment	Després de l'aprovació del Protocol i de forma periòdica

⁸ Veure composició i funcions al punt 10, pag. 29

⁹ Ídem

6.Perspectiva de gènere en clau feminista	Incorporació de la perspectiva de gènere en clau feminista interseccional en la planificació, disseny, organització i implementació de les festes i/o esdeveniments d'oci en les quals cal aplicar el Protocol, tenint en compte diversos àmbits (programació, estands de prevenció i abordatge, circuits d'intervenció, espais segurs i que garanteixin la privacitat tan de la o les persones que han viscut violència com del o els presumpte/s agressor/s, espais tranquils, parelles itinerants, campanyes de sensibilització, formacions, planificació urbanística, gestions dels espais, etc.)	Àrees implicades Comissió de Seguiment	Anualment
7.Formació	Planificació i desenvolupament de processos de capacitació per a agents del territori (a escala tècnica i a escala ciutadana), posant especial atenció als eixos d'actuació, circuits i procediments i a la mirada interseccional.	Diferents àrees de l'Ajuntament Mancomunitat la Plana Comissió de Seguiment	Immediatament després de l'aprovació del Protocol
8.Compromís de les entitats	Elaboració d'un document de compromís o adhesió al Protocol per part de les entitats i/o grups de persones que organitzen i/o col·laboren en la organització de les festes o esdeveniments d'oci a Tona. Aquest compromís inclou: compromís de formar-se, de fer servir campanyes de sensibilització, de definir una persona referent del Protocol, de dissenyar espais d'oci amb perspectiva de gènere en clau feminista interseccional, d'aplicar els circuits d'intervenció, etc.	Comissió de Seguiment Àrees implicades de l'Ajuntament	Tardor – hivern 2023
9.Compromís personal/artistes /empreses proveïdores	Elaboració d'una clàusula de compromís per al personal contractat en festes i esdeveniments d'oci, per tal d'afavorir que no es promoguin missatges ni actituds masclistes i es facin servir les premisses del Protocol.	Comissió de Seguiment Àrees implicades Secretari	Tardor – hivern 2023
10.Planificació i seguiment	Establiment sistematitzat de reunions de coordinació prèvies i d'avaluació posterior a les festes i esdeveniments d'oci entre els i les agents implicades en aquests per tal de valorar necessitats, establir coordinacions i avaluar-ne posteriorment.	Àrees i agents amb implicació Comissió d'abordatge	Abans i després de la festa o esdeveniment

11.Estands	Gestió integral d'estands a les festes, esdeveniments o espais que es consideri adient, amb informació detallada sobre la ubicació, funcions i horaris d'aquests. Prèviament a la festa, caldrà definir els espais adequats per poder atendre les persones que hagin viscut una situació de violències sexuals o LGTBI-fòbia i tractar (des de seguretat) amb els possibles agressors. Ambdós espais han de garantir la intimitat i protecció de les persones. El disseny dels espais s'ha de fer amb perspectiva de gènere en clau feminista interseccional i amb una mirada de percepció de seguretat (distribució del personal de seguretat privada, dispositius de policia local al voltant de la festa, punts foscos, lavabos, ambulància, accessibilitat, etc.)	Comissió Abordatge Àrees i agents amb implicació	Quan es consideri Abans de la festa
12.Empreses de seguretat	Contractació d'empreses de seguretat que garanteixin un bon abordatge de les violències sexuals i la LGTBI-fòbia i que estiguin adherides al Protocol de seguretat contra les violències sexuals en entorns d'oci de la Generalitat de Catalunya.	Seguretat/àrea/ entitat que organitza	Sempre que sigui necessari, abans de la festa
13.Empreses proveïdores	Prioritat en la contractació de serveis que comptin amb normatives amb perspectiva de gènere (com ara, pla d'igualtat o protocol davant l'assetjament sexual propi o mesures similars). Es recomana que aquesta actuació s'inclouï en els plecs de condicions o clàusules de contractació municipal.	Diferents àrees de l'Ajuntament Secretaria	Sempre que sigui necessari
14.Sensibilització	Programació de xerrades i tallers de sensibilització davant les violències sexuals i la LGTBI-fòbia en espais públics d'oci adreçats a la ciutadania (sobre masculinitats i relacions de poder, interseccionalitat, autodefensa feminista, etc.)	Comissió de Seguiment Diferents àrees de l'Ajuntament	Periòdicament

	Disseny, elaboració i difusió de campanyes de sensibilització i prevenció de les violències sexuals i la LGTBI-fòbia en espais públics d'oci (a través de xarxes socials, webs, trobades, flyers, pancartes, falques, etc.).	Comissió de Seguiment Àrea de comunicació Diferents àrees de l'Ajuntament	Periòdicament
15.Guia informativa	Realització i difusió d'un decàleg/guia per promocionar la incorporació de la perspectiva de gènere en clau feminista interseccional en festes i activitats culturals, esportives, etc., per a entitats, associacions i administracions.	Comissió de Seguiment Àrea de Comunicació de l'Ajuntament	2024
16.Espais i programació	Assessorament específic per a personal de l'Ajuntament i entitats sobre espais i programació amb perspectiva de gènere en clau feminista interseccional.	Comissió de Seguiment	Sempre i segons la demanda
17.Dispositius de suport	Revisió del projecte A Cegues No Mola de la Mancomunitat La Plana i coordinació dels continguts i agents que poden interactuar amb el present Protocol.	Comissió de Seguiment Projecte ACNM	Periòdicament

9. Procediments d'intervenció i circuits durant l'esdeveniment d'oci

Els procediments d'intervenció assenyalen els **passos**, les **dinàmiques** i els estàndards que s'han de seguir per tal de fer un abordatge integral adient de les situacions de violències sexuals i LGTBI-fòbia que tinguin o puguin tenir lloc en els espais públics d'oci de Tona.

Establir pautes d'intervenció o d'abordatge, de forma habitual, porta a pensar en tasques d'acompanyament i atenció un cop ha tingut lloc una situació de violència. Aquest protocol, que segueix les premisses del Protocol marc per una intervenció amb diligència deguda en situacions de violència masclista, de la Generalitat de Catalunya, interpreta l'abordatge integral com a **contínuum d'accions** que es retroalimenten i que conformen una intervenció integradora de diversos eixos d'actuació, conformant un tot que transita des de la prevenció fins a la reparació i viceversa.

Els procediments que es presenten a continuació parteixen de dues premisses: que hi hagi **presència d'estand per a l'abordatge de les violències sexuals i la LGTBI-fòbia o no**.

IMPLICACIÓ, ROLS, TASQUES I FUNCIONS

Un dels objectius és que totes les persones que participen en la festa, esdeveniment o activitat assumeixin la **responsabilitat social o deguda** en els actes d'oci en els quals intervinguin.

	AMB ESTAND	SENSE ESTAND
Ciutadania/testimonis	✓	✓
Professional de l'estand	✓	✗
Representació política d'Ajuntament	✓	✓
Personal tècnic d'Ajuntament	✓	✓
Personal d'entitats i barres	✓	✓
Personal sanitari (ambulància)	✓	✓
Control d'accés/seguretat privada	✓	✓
Polícia local	✓	✓
Cos de Mossos d'Esquadra	✓	✓

El **grau competencial** d'abordatge integral serà diferent depenent del seu **rol** en la planificació i desenvolupament de les activitats portades a terme. En el següent quadre s'especifiquen alguns estàndards d'actuació segons nivell de responsabilitat (a més senyals, més grau de responsabilitat).

	Ciutadania/ testimonis	Personal estand	Representació política d'Ajuntament	Personal tècnic d'Ajuntament	Personal d'entitats i barres	Personal sanitari (ambulància)	Control d'accés/segureta t privada	Polícia local	Cos de Mossos d'Esquadra
Preservar la confidencialitat dels fets i de les persones implicades.	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓
Valorar si soc la persona adequada per fer la intervenció o si necessito ajuda.	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓
Intentar buscar una persona coneguda.	✓	✓✓	✓	✓✓	✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓
Identificar-nos com a agents del protocol.		✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓
Actuar amb calma i assertivitat.	✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓
Mantenir una actitud curosa, respectuosa i escolta activa.	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓
Preguntar com es troba, què necessita i què vol fer.	✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓
No deixar sola la persona.	✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓
Reconèixer la credibilitat de la persona, sense qüestionar ni jutjar.	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓
Respectar la voluntat i les decisions de la persona.	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓
Proporcionar un espai de seguretat, suport emocional i físic que necessiti.	✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓
Explicar a la persona els serveis d'atenció i facilitar-li aquesta informació per escrit.		✓✓	✓	✓✓	✓	✓	✓	✓✓	✓✓
Recopilar la màxima informació descriptiva sobre l'agressor i sobre possibles testimonis de la situació.		✓✓	✓	✓	✓	✓	✓✓	✓✓	✓✓
Oferir suport a les amistats o persones que acompanyen la persona que ha viscut violència, si cal.		✓✓	✓	✓✓	✓	✓✓	✓	✓✓	✓✓
Actuar assertivament, evitant detalls i preguntes innecessàries.	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓	✓✓

Accions específiques

Algunes de les persones o recursos que participen activament en la planificació, desenvolupament i avaluació dels circuits adopten, a més, algunes altres **accions específiques** d'acord amb el seu rol. És el cas de:

- Personal d'estand d'abordatge de les violències sexuals i la LGTBI-fòbia:
 - Obligatorietat de formació específica en violències sexuals i LGTBI-fòbia en espais públics d'oci.
 - Emplenament de cessió i tractament de dades ([Annex 3](#)). En el cas de menors d'edat, es gestionarà de manera diferent segons l'edat: menors de 14 anys només podran cedir les dades de nom, cognoms i adreça familiar o de tutors/es. Si la situació comporta un risc per a la persona, es demanarà un telèfon de contacte familiar o de tutors/es. A partir de 14 anys fins a la majoria d'edat sí que poden consentir les seves dades. Com que sempre ha de prevaldre l'interès superior o voluntat de la persona atesa, seran les persones professionals les que, sota el seu criteri i valorant si hi ha risc, decidiran si es comuniquen els fets a la família o tutors/es¹⁰.
 - Emplenament de fitxa d'intervenció de l'estand ([Annex 4](#)).
 - Elaboració de l'informe final d'intervenció ([Annex 5](#)).
 - Traspàs d'informació i coordinació amb la Comissió d'Abordatge.
- Referent/s o responsable/s de l'esdeveniment d'oci:
 - Traspàs d'informació i coordinació amb la Comissió d'Abordatge.
- Seguretat privada/polícia local/Mossos d'Esquadra:
 - Intervenció amb els assetjadors o agressors.

¹⁰ Recuperat del projecte A Cegas No Mola (ACNM)

CIRCUIT D'INTERVENCIÓ SENSE ESTAND PER A L'ABORDATGE DE LES VIOLÈNCIES SEXUALS I LA LGTBI-FÒBIA

ABANS: REUNIÓ INTERDISCIPLINÀRIA DE PLANIFICACIÓ PRÈVIA

DETECCIÓ

Testimoni Persona afectada Personal organitzador Seguretat privada Seguretat pública

comuniquen a

**Referent/s
organització**

La persona afectada **SÍ** que necessita ajuda o vol que intervinguem

Preservar la integritat física i emocional de la persona.
Ofereir **suport** i acompanyament en tot moment.
Proporcionar un **espai de seguretat i tranquil·litat**.
Escoltar activament.

Valorar amb la persona què vol que fem amb la **persona agressora** (tasca de seguretat privada i pública)

Preguntar si vol que **truquem al 112** en el cas de necessitar atenció sanitària o de seguretat.

Informar sobre el **dret a interposar una denúncia**.
Facilitar informació (escrita) sobre entitats i **recursos** especialitzats.

La persona afectada **NO** necessita res de nosaltres en aquest moment

Respecte de la seva decisió, oferint la possibilitat que si canvia d'opinió estarem allà, i no la jutjarem.

No insistir. És important respectar la seva decisió.

Se li **informarà** que pot contactar en qualsevol moment amb:

- * referents i personal organitzador.
- * 112 en el cas de necessitar atenció sanitària o de seguretat.
- * 900 900 120 per informació de recursos sobre violència.
- * recursos especialitzats.

traspàs d'informació

**Comissió
d'Abordatge**

DESPRÉS: REUNIÓ INTERDISCIPLINÀRIA D'AVALUACIÓ POSTERIOR

- ⊙ **Reunió interdisciplinària de planificació prèvia:** amb la participació de representació de la Comissió d'Abordatge i dels i les agents que participin en l'esdeveniment d'oci: entitats i barres, representació tècnica de l'Ajuntament, seguretat i representació política del departament corresponent de l'Ajuntament.

En aquesta reunió s'han de preveure i planificar tots els aspectes vinculats amb la introducció de la perspectiva de gènere en clau feminista interseccional en els espais d'oci del municipi, tenint en compte les indicacions de les actuacions concretes del protocol.

La Comissió d'Abordatge té un paper assessor en aquestes reunions.
- ⊙ Per tal de facilitar la **detecció i la primera acollida** d'una possible situació de violències sexuals o LGTBI-fòbia, a més de desplegar els estàndards d'actuació esmentats anteriorment, es poden fer servir les següents preguntes:

Què ha passat? (sense detalls innecessaris)

Com et trobes?

Com podem ajudar-te?
- ⊙ En el cas que no hi hagi estand, la **persona o persones responsables de les intervencions** del protocol serà la referent o referents organitzadores de l'esdeveniment d'oci, que han de comptar amb formació en violències sexuals i LGTBI-fòbia i han de traspassar tota la informació vinculada al protocol a la Comissió d'Abordatge.
- ⊙ **Reunió interdisciplinària d'avaluació posterior:** amb la participació de representació de la Comissió d'Abordatge i dels i les agents que han participat en l'esdeveniment d'oci: entitats i barres, representació tècnica de l'Ajuntament, seguretat i representació política del departament corresponent de l'Ajuntament. Si existeix la possibilitat, és recomanable que una representació de la Comissió de Seguiment (específicament la tècnica d'igualtat) també pugui participar-hi.

En aquesta reunió s'han d'avaluar els aspectes més destacats de l'esdeveniment vinculats al protocol (introducció de la perspectiva de gènere o no en activitats, situacions detectades i ateses, coordinació d'agents participants, demandes, necessitats identificades, etc.)

Tota la informació recopilada en aquestes reunions és cabdal per a la feina de la Comissió de Seguiment que, en cas de no poder assistir-hi, serà informada per la representació de la Comissió d'Abordatge.

CIRCUIT D'INTERVENCIÓ AMB ESTAND PER A L'ABORDATGE DE LES VIOLÈNCIES SEXUALS I LA LGTBI-FÒBIA

ABANS: REUNIÓ INTERDISCIPLINÀRIA DE PLANIFICACIÓ PRÈVIA

DETECCIÓ

Testimoni Personal estand Persona afectada Personal organitzador Referent/s organització Seguretat privada Seguretat pública

comuniquen a

ESTAND

La persona afectada **SÍ** que necessita ajuda o vol que intervinguem

Preservar la **integritat** física i emocional de la persona.
Ofereir **suport** i acompanyament en tot moment.
Proporcionar un **espai de seguretat i tranquil·litat**.
Escollar activament.
Registrar dades.

Valorar amb la persona què vol que fem amb la **persona agressora** (tasca de seguretat privada i pública)

Preguntar si vol que **truquem al 112** en el cas de necessitar atenció sanitària o de seguretat.

Informar sobre el **dret a interposar una denúncia**.
Facilitar informació (escrita) sobre entitats i **recursos** especialitzats de la zona.

Seguiment del cas si s'escau o s'ha acordat amb la persona atesa: trucada (en el període de 72 hores) o informació de recursos especialitzats

La persona afectada **NO** necessita res de nosaltres en aquest moment

Respecte de la seva decisió, oferint la possibilitat que si canvia d'opinió estarem allà, i no la jutjarem.

No insistir. És important respectar la seva decisió.

Se li **informarà** que pot contactar en qualsevol moment amb:

- *estand.
- * referents i personal organitzador.
- * 112 en el cas de necessitar atenció sanitària o de seguretat.
- * 900 900 120 per informació de recursos sobre violència.
- * recursos especialitzats de la zona.

traspàs d'informació i documentació generada

Comissió d'Abordatge

DESPRÉS: REUNIÓ INTERDISCIPLINÀRIA D'AVALUACIÓ POSTERIOR

- ⦿ **Reunió interdisciplinària de planificació prèvia:** amb la participació de representació de la Comissió d'Abordatge i dels i les agents que participin en l'esdeveniment d'oci: personal encarregat de l'estand, entitats i barres, representació tècnica de l'Ajuntament, seguretat i representació política del departament corresponent de l'Ajuntament.

En aquesta reunió s'han de preveure i planificar tots els aspectes vinculats amb la introducció de la perspectiva de gènere en clau feminista interseccional en els espais d'oci del municipi, tenint en compte les indicacions de les actuacions concretes del protocol i repassar totes les dinàmiques dels circuits d'actuació.

En aquesta reunió també s'han de designar/informar les referents de barres, organització, seguretat, etc.

La Comissió d'Abordatge té un paper assessor en aquestes reunions.

- ⦿ Per tal de facilitar la **detecció i la primera acollida** d'una possible situació de violències sexuals o LGTBI-fòbia, a més de desplegar els estàndards d'actuació esmentats anteriorment, es poden fer servir les següents preguntes:

Què ha passat? (sense detalls innecessaris)

Com et trobes?

Com podem ajudar-te?

- ⦿ En el cas que hi hagi estand d'abordatge de les violències sexuals i la LGTBI-fòbia, les seves **tasques** són: atenció de demandes i peticions d'informació, abordatge de situacions assenyalades en el protocol, emplenament de documentació vinculada a la intervenció, coordinació amb la resta d'agents participants en l'esdeveniment d'oci i coordinació i traspàs de tota la informació recopilada a la Comissió d'Abordatge.

Alguns **elements** per tenir en compte en el cas que hi hagi **estand** són¹¹: la ubicació i l'accés, l'estructura física, els materials informatius i de sensibilització, la diversitat dels equips professionals de l'estand, etc.

- ⦿ **Reunió interdisciplinària d'avaluació posterior:** amb la participació de representació de la Comissió d'Abordatge i dels i les agents que han participat en l'esdeveniment d'oci: personal encarregat de l'estand, entitats i barres, representació tècnica de l'Ajuntament, seguretat i representació política del departament corresponent de l'Ajuntament. Si existeix la possibilitat, és recomanable que una representació de la Comissió de Seguiment (específicament la tècnica d'igualtat) també pugui participar-hi.

En aquesta reunió s'han d'avaluar els aspectes més destacats de l'esdeveniment vinculats al protocol (introducció de la perspectiva de gènere o no en activitats, situacions detectades i ateses, coordinació d'agents participants, demandes, necessitats identificades, etc.)

¹¹ Claus per a la implementació d'un Punt Lila municipal

<https://www.diba.cat/documents/232140/249833193/Recomanacions+implementaci%C3%B3+punt+lila+municipal.pdf/6f64b9ab-44a2-4836-a58b-4e98a6c02250>

Tota la informació recopilada en aquestes reunions és cabdal per a la feina de la Comissió de Seguiment que, en cas de no poder assistir-hi, serà informada per la representació de la Comissió d'Abordatge.

10. Òrgans del protocol

- Comissió d'Abordatge

Òrgan institucional encarregat de **recopilar** totes les **informacions** (intervencions, incidències, derivacions, etc.) que tinguin lloc en cadascun dels esdeveniments d'oci on s'apliqui el protocol.

L'estructura fixa de la Comissió d'Abordatge estarà conformada per Feminismes i LGTBI, Policia Local i Drets Socials. A aquesta estructura s'afegiran altres representants dels departaments que calguin segons la tipologia d'esdeveniment d'oci que tingui lloc al municipi.

La Comissió d'Abordatge ha d'estar coordinada i mantenir una comunicació fluida amb el personal de l'**estand** i amb les persones **referents o responsables** dels esdeveniments festius en cas que no hi hagi estand, per tal de recopilar tota la informació esmentada.

Aquesta comissió ha de coordinar-se també amb la **Comissió de Seguiment**, per tal de traspasar totes les dades que calguin i que siguin necessàries per a l'elaboració d'informes anuals o modificacions del protocol.

A més, una representació de la Comissió d'Abordatge ha d'estar present en les **reunions prèvies i posteriors** a cadascun dels esdeveniments que tinguin lloc en els espais públics d'oci.

- Comissió de Seguiment

La **Comissió de Seguiment** és el mecanisme encarregat d'avaluar el Protocol i cadascuna de les actuacions que el conformen. A més, té la responsabilitat de vetllar per una adequada planificació i desenvolupament general d'aquest.

La proposta de **tasques** per a aquesta comissió és:

- Posada en marxa de la comissió i concreció del seu funcionament i activitat interna (participants i funcions, temporalització de reunions, dinàmiques de treball, documentació necessària, etc.).
- Disseny de la metodologia i indicadors de mesura.

Exemples d'indicadors:

Qualitatius

- Grau de coneixement del protocol per part de serveis i de la ciutadania
- Grau d'execució de les actuacions assenyalades en el protocol
- Grau de participació de la ciutadania en les actuacions del protocol
- Percepció en matèria de seguretat vinculada amb el protocol
- Percepció de l'acompanyament i suport rebut
- Tipologia de les actuacions portades a terme

- Grau de satisfacció de la ciutadania quant al protocol

Quantitatius

- Nombre d'accions preventives dutes a terme
 - Nombre i temàtica d'actuacions formatives o de capacitatíó desenvolupades
 - Nombre de campanyes dutes a terme
 - Nombre de participants en les actuacions posades en marxa
 - Nombre de situacions ateses
 - Nombre de situacions derivades
- o Avaluació global del desenvolupament del Protocol i de cadascuna de les seves actuacions.
 - o Resolució de conflictes que pugui generar el Protocol.
 - o Proposta de canvis, actualitzacions i adequacions dels continguts del Protocol.
 - o Redacció d'informes de resultats.

La Comissió de Seguiment ha d'estar **conformada** per, almenys, un 50% del Grup Motor del protocol. A més, es recomana convidar serveis professionals, entitats, associacions o grups ciutadans, de manera puntual o estable, per tenir informació diversa i recopilar necessitats i demandes concretes.

La Comissió de Seguiment s'ha de **convocar**, almenys, dos cops a l'any de manera ordinària i tantes de manera extraordinària com calgui, mitjançant petició raonada de qualsevol membre de la comissió.

És desitjable que, un cop a l'any, la Comissió de Seguiment elabori un **informe general de resultats** del desenvolupament del protocol. La comparativa entre informes anuals pot facilitar-ne la detecció d'aspectes o elements susceptibles de millora.

Aquest **informe** ha de comptar, almenys, amb els següents elements:

- Títol i any.
- Introducció.
- Objectiu.
- Resultats qualitatis vinculats a les actuacions del protocol.
- Resultats quantitatius vinculats a les actuacions del protocol.
- Conclusions.
- Propostes de millora.

11. Comunicació

Tal com s'ha esmentat en l'apartat d'actuacions, totes les accions vinculades amb el protocol han d'incloure una **perspectiva de gènere en clau feminista interseccional** i, per tant, també els processos de comunicació.

Per tal d'aconseguir això, els missatges, els discursos, les campanyes i qualsevol altra acció informativa ha de complir premisses bàsiques quant a la construcció de **narratives** de les violències sexuals i la LGTBI-fòbia, com ara:

- Les violències sexuals i la LGTBI-fòbia són vulneracions de drets humans.
- Les violències sexuals i la LGTBI-fòbia són estructurals i transversals.
- La causa d'aquesta mena de violències és, exclusivament, el sistema heteropatriarcal (s'ha de fugir de mites i estereotips vinculats a aquestes).
- Les víctimes i supervivents de violències sexuals i LGTBI-fòbia mai són responsables de les situacions viscudes.
- Les dones i persones pertanyents als col·lectius LGTBQ+ són el centre de les intervencions i s'han d'atendre adequadament les seves necessitats i demandes concretes.
- Les violències sexuals i la LGTBI-fòbia són un problema social, per això s'ha d'adoptar un compromís per part de tothom que participi activament en el protocol i s'ha d'intentar desplegar aquest compromís cap a tota la ciutadania.

Els processos comunicatius que ha de desplegar el protocol són:

- Comunicació institucional **externa**:

Adreçada a informar sobre l'aprovació i posada en marxa del protocol com a compromís institucional de l'Ajuntament de Tona contra les violències sexuals i LGTBI-fòbia en els espais públics d'oci del municipi. Aquesta informació ha de contenir elements claus del model de comprensió i abordatge integral d'aquestes situacions i de la concepció d'espais d'oci, per tal de difondre missatges de sensibilització cap a totes les persones, recursos i administracions del territori.

- Comunicació institucional **interna** (adreçada a personal de l'Ajuntament de Tona, serveis, agents amb vinculació a festes i esdeveniments d'oci, etc.):

- Informar detalladament sobre el protocol com a nova eina de comprensió i abordatge integral de les violències sexuals i LGTBI-fòbia en els espais públics d'oci de Tona.
- Possibilitar el coneixement de les premisses i dinàmiques que el conformen i els seus mecanismes de gestió i seguiment.
- Augmentar el posicionament de rebuig i el compromís d'intervenció davant les violències sexuals i la LGTBI-fòbia.
- Facilitar que tothom faci seu el protocol a través de les actuacions anteriors.

- Comunicació en les **intervencions**:

- Confidencialitat de dades personals.
- Llenguatge acurat.
- Tipus de situació atesa.
- Relació entre víctima i agressor.
- Estat de les persones implicades en la situació.

Annexos

ANNEX 1

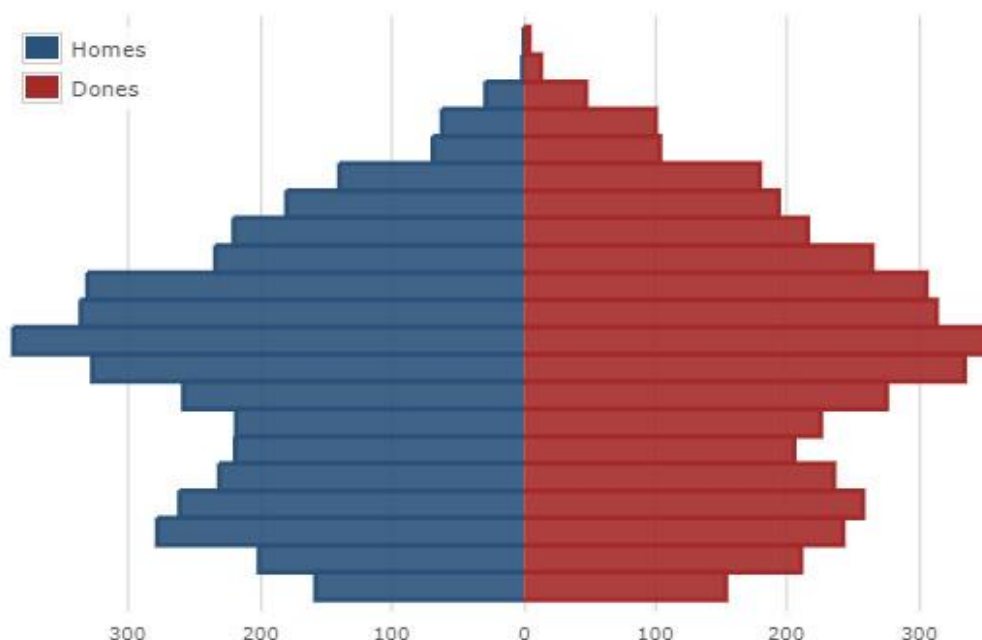
Aproximació diagnòstica prèvia a l'elaboració del protocol.

1. CONTEXTUALITZACIÓ

El municipi de Tona, pertanyent a la comarca d'Osona, té una **població total de 8.368 persones**¹², de les quals 4.228 són dones i 4.140 són homes¹³.

Pel que fa a **grups d'edat**, la majoria de la població es concentra en la franja de 15 a 64 anys (5.571), seguit a distància de la franja de 65 a 84 anys (1.299), de la de 0 a 14 (1.242) i, per últim, de la franja de 85 anys o més (256).

Població a 1 de gener. Per sexe i edat quinquennal. Tona. 2022

Font: Idescat, a partir del Padró continu de l'INE.

El **moviment associatiu** de Tona és divers i ampli, existint-ne **més de setanta entitats** pertanyents a diferents àmbits de participació. Entre aquests àmbits destaquen les associacions culturals i de lleure (més de vint) i els clubs o entitats esportives. A més, es troben també grups vinculats a participació ciutadana, com ara associacions veïnals o AFA, i de temàtica relacionada amb el medi ambient. Com a entitats específicament dedicades a la **igualtat de gènere des d'una perspectiva feminista**, només se'n troba una.

Posant el focus en els **espais públics d'oci del municipi de Tona**, les dades més assenyalades quan a **actes festius** són:

¹² Idescat. Dades de l'any 2022.

¹³ Idescat assenyalava dades des d'un model binari de concepció de sexe.

Cavalcada de Reis
Carnestoltes
Diada de Sant Jordi
Setmana cultural
Festival internacional de màgia de Tona
Setmana de les famílies
Aplec de la rosa a Lurdes i al castell
Flama del canigó
Festa Major d'estiu
Festa Major de Sant Andreu
Nadal a Tona

A més d'aquests, existeixen **altres esdeveniments** de caire festiu, com ara:

Els Tres Tombs
Festa dels jubilats
Dia de la dona
Pasqua
Els vespres de l'estiu
Diada nacional de Catalunya -11 de setembre-
Pessebre vivent

L'Ajuntament de Tona fa temps que ha posat de manifest el seu compromís d'actuació davant les **violències sexuals i la LGTBIfòbia** que puguin tenir lloc en els **espais públics del municipi vinculats a l'oci**¹⁴. Amb aquesta motivació, s'ha pogut comprovar la realització d'una sèrie d'accions adreçades a prevenir i atendre aquesta mena de situacions, emmarcades, sobretot, en la **Festa Major d'estiu**.

Encara que a Tona ja existeix una **eina d'abordatge**¹⁵ vinculada amb aquests tipus de situacions -i amb d'altres, com ara el consum-, l'Ajuntament ha pres la decisió d'ampliar-ne la mirada i l'abast i actualitzar-la segons els canvis de les noves normatives i els nous models de comprensió, tant en l'àmbit estatal com català.

Aquesta nova eina, a més, pretén augmentar la **rellevància de les intervencions** en matèria de violència sexual i LGTBIfòbia i també la **comprensió** del concepte d'espai d'oci, per tal de no només circumscriure's a festes en un sentit estricte de la paraula i d'algunes dinàmiques vinculades habitualment amb aquesta, sinó també posar el focus en altres esdeveniments -culturals, esportius o d'altre caire d'oci- on també és necessari **desnaturalitzar** certes actituds i comportaments masclistes.

És per això que s'engega el procés d'elaboració del **Protocol local d'actuació davant les violències sexuals i LGTBIfòbiques en espais públics d'oci a Tona**, una eina que s'està desenvolupant mitjançant un procés participatiu i col·laboratiu entre l'Ajuntament de Tona, serveis i recursos del municipi, moviment associatiu i ciutadania (amb l'acompanyament de l'Associació Creación Positiva).

¹⁴ Parlem d'espais d'oci a causa de la temàtica del protocol, encara que l'Ajuntament de Tona també incideix en altres espais o moments fora d'aquests.

¹⁵ "A CEGUES NO MOLA"

2. PROCÉS DIAGNÒSTIC

2.1. METODOLOGIA

El procés diagnòstic portat a terme com a punt de partida per a l'elaboració del protocol ha estat desenvolupat eminentment mitjançant una metodologia **qualitativa i participativa**, transversalitzada per la perspectiva de gènere en clau feminista.

Aquesta mena de metodologia permet recollir i analitzar **narracions personals, tant individuals com grupals**, que visibilitzen dades interrelacionades sobre la temàtica tractada en el protocol, les persones, els col·lectius i les entitats participants en la diagnosi i el context avaluat (el municipi de Tona, amb especial atenció als seus espais públics de festes, esdeveniments d'oci, culturals i esportius). La participació en aquesta fase ha estat conformada per diverses persones, informants clau en diferents àmbits: administració local, moviments socials, culturals i esportius del municipi, joventut, activisme feminista i LGBTI...

El procés de diagnosi s'ha desenvolupat des de la **perspectiva de gènere en clau feminista interseccional**, no només per l'adequació i el compliment de premisses ètiques i d'igualtat, sinó també per la promoció de lògiques de diàleg, relació i debat multidireccional entre les persones participants i els elements analitzats en el diagnòstic, això ha possibilitat la visibilització de percepcions i interessos compartits o divergents, que es reflecteix en el buidatge i l'anàlisi dels resultats obtinguts.

Dins del nou model de comprensió de la violència masclista a Catalunya i de les lògiques d'abordatge i intervenció de les violències sexuals i LGBTIfòbia, tot el procés d'elaboració del protocol -també la diagnosi- està enquadrat en els eixos de **prevenció i reparació** i en les premisses que assenyalen el paradigma de comprensió i abordatge del *contínuum*.

El mateix procés diagnòstic ha estat una bona eina d'apropament i sensibilització per a algunes de les persones o grups de persones que hi han participat, ja que ha facilitat el **qüestionament** d'algunes situacions o pràctiques que poden tenir lloc al municipi, a escala individual o grupal.

Per últim, cal assenyalar, com a resultat transversal al procés diagnòstic, que hi ha hagut algunes dificultats a l'hora de gestionar-lo quant al tancament de participants, dates i hores de trobada, això ha suposat realitzar alguns canvis (sobretot pel que fa a tècniques de recollida d'informació) de la planificació inicial.

De la mateixa manera, es va elaborar un qüestionari adreçat a recopilar informació de persones que no van participar en entrevistes i grups de discussió i, encara que es va donar un termini adient de participació, no es van aconseguir respostes a través d'aquest instrument.

Les fases d'aquest procés han estat:

1. Reunions prèvies de planificació.
2. Anàlisi documental I.
3. Anàlisi documental II.
4. Entrevistes diagnòstiques individuals (3).
5. Entrevistes diagnòstiques grupals (2).
6. Grups de discussió (1).
7. Qüestionari (1)
8. Buidatge, intersecció i anàlisi de la informació.
9. Informe diagnòstic.

2.2. AGENTS PARTICIPANTS

Representants de l'àmbit **polític i tècnic** de les regidories i serveis municipals de Tona, **entitats i ciutadania**.

Els àmbits dels quals s'ha recollit informació (a través d'entrevistes, grup de discussió o anàlisi documental) han estat: drets socials, feminisme, gènere i LGTBI, cultura, esport, participació ciutadana, joventut, educació, seguretat.

La representació política i tècnica conforma el **Grup Motor**, que ostenta les tasques d'impuls, planificació, gestió i seguiment del procés d'elaboració del protocol.

2.3. TÈCNIQUES I INSTRUMENTS

Una diagnosi participada i col·laborativa necessita unes tècniques i instruments de recollida i anàlisi de la informació que facilitin i promoguin la participació activa dels i les participants en aquesta. En aquest cas, les **tècniques** utilitzades i els **instruments** vinculats amb aquestes han estat:

Tota la informació recopilada en el procés de diagnòstic, el seu tractament, **protecció de dades** i els compromisos de **confidencialitat** s'han dut a terme seguint la normativa vigent¹⁶.

2.4. TRACTAMENT DE DADES

Amb tota la informació recopilada a través dels diversos instruments es va procedir al **buidatge, triangulació i anàlisi** de les dades obtingudes al llarg del procés diagnòstic.

El procediment de buidatge i triangulació de la informació, per a la seva anàlisi posterior, s'ha dut a terme mitjançant la categorització de totes les referències i notes recopilades seguint un enfocament temàtic.

¹⁶ Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals.

És a dir, es van crear **categories temàtiques** d'acord amb les respostes obtingudes en els espais de recollida d'informació -com ara, percepció de les violències sexuals i la LGTBIfòbia al municipi o coneixement d'eines d'abordatge-.

La triangulació consisteix a comparar i precisar tota la informació categoritzada, no només entre les idees recopilades, sinó també amb la informació obtinguda en l'anàlisi documental.

Aquesta metodologia ha possibilitat desenvolupar una **anàlisi descriptiva de resultats**, que s'haurà de vincular amb els **objectius del projecte**.

3. PRINCIPALS RESULTATS

A continuació es presenten els **resultats més significatius**, organitzats per blocs temàtics:

- **Documents i fonts informatives.**

Els documents que han estat revisats com a **base normativa i teòrica** de la diagnosi, i del procés d'elaboració del protocol en general, han estat:

Documents del municipi de Tona:

- Carta informativa per als bars en Festa Major.
- Carta informativa per a firaires.
- Informació i resultats sobre marxa exploratòria.
- Guia "A cegues no mola".
- Informe Festa Major 2022.
- Pla intern d'igualtat de gènere de l'Ajuntament de Tona (2021-2025).
- Pautes tècniques per a una Festa Major lliure de violències.
- Protocol intern per a la prevenció, detecció i actuació davant situacions d'assetjament sexual, per raó de sexe, orientació sexual, identitat de gènere i expressió de gènere de l'Ajuntament Tona.
- Memòria anual de resultats 2020 de la Mancomunitat la Plana.
- Memòria anual de resultats 2021 de la Mancomunitat la Plana.
- Protocol marc d'intervenció en violències sexuals i lgtbi-fòbiques i comportaments sexistes dels pobles de la Mancomunitat la Plana.

Normatives catalanes i estatals:

- Llei 17/2020 de modificació de la llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.
- Llei 11/2014 per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.
- Model d'abordatge de les violències sexuals de la Generalitat de Catalunya (2022).
- Protocol marc per una intervenció amb diligència deguda en situacions de violències masclistes de la Generalitat de Catalunya (2022).
- Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual.
- Llei per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGTBI.

- **Coneixement d'eines d'abordatge.**

Es troba un **desconeixement** majoritari de les eines d'abordatge de les violències sexuals i la LGTBIfòbia que existeixen al municipi, especialment parlem de "A cegues no mola", pel qual s'ha preguntat específicament.

Aquest desconeixement és general per a les persones que pertanyen a entitats i col·lectius de Tona i per a les persones que hi han participat de manera individual, com a ciutadanes del municipi.

En el cas de professionals, hi ha diferències depenent del grau de vinculació laboral amb la Regidoria de Feminismes i LGTBI. S'assenyala que, tot i conèixer aquesta eina, la majoria de les coordinacions i comunicacions relacionades amb situacions de violències sexuals i LGTBIfòbia no es fan de manera sistematitzada a través dels circuits establerts.

- **Percepció de les violències sexuals.**

La percepció sobre situacions de violències sexuals en espais públics del municipi varia segons les característiques de les persones participants en el procés de diagnosi.

En general, les **dones joves** entrevistades posseeixen una percepció més alta d'aquestes quant a possibilitat de patir-ne, però també de detectar-les. De la mateixa manera, assenyalen més estratègies de protecció feminista.

En la majoria de la informació recopilada, les violències sexuals en espais d'oci es continuen vinculant, de manera considerable, al **jovent**, a la **nit** i a espais i **tipus específics d'oci** (bars, discoteques, revetlles, "botellón", etc.). Aquesta percepció és més alta en les **dones més grans** que, en algunes ocasions, fins i tot dubten de la possibilitat de patir situacions de violències sexuals a causa de la seva edat. Aquestes impressions estan accentuades per la relació directa que habitualment, també en l'àmbit institucional, es fa de l'oci segons franges d'edat, reproduint estereotips i mites vinculats al gènere.

Sobre els espais físics, la percepció es vincula molt a espais públics del municipi **poc enllumenats i solitaris** i als camins d'anada i tornada dels domicilis als espais d'oci i viceversa. A més, sempre hi apareix la variable de l'hora de trànsit, essent la nit la protagonista. Algunes de les participants assenyalen que, després de la marxa exploratòria que va tenir lloc al municipi, s'ha millorat la il·luminació en alguns dels espais que es van transitar en aquesta activitat.

Quan es pregunta a les dones participants sobre com ha de ser un **espai segur** per a elles, la resposta té a veure amb l'existència d'eines de prevenció situacional (com ara personal de vigilància) i d'estand de prevenció i acompanyament especialitzat (una de les demandes concretes és l'ampliació d'horari d'aquest).

Per últim, encara que la comprensió de les violències sexuals ha anat canviant darrerament, aquestes es continuen vinculant, en primer terme, amb **situacions més fàcilment identificables**, com ara agressions sexuals, i costa una mica més ser-ne conscients d'altres, com ara assetjaments sexuals. Aquesta dificultat de detecció s'aplica tant a situacions alienes com a situacions pròpies.

No s'han obtingut dades quantitatives específiques sobre violències sexuals als espais públics d'oci (més enllà de les indicades a l'informe de la Festa Major 2022), encara que sí que s'han assenyalat altres àmbits on sí que s'han fet denúncies (sobretot l'àmbit educatiu).

- **Percepció de la LGTBIfòbia.**

En aquest cas, les dades deixen **menys resultats** d'anàlisi, ja que la percepció, almenys la recopilada, no assenyala cap situació detectada o viscuda que sigui identificada com a LGTBIfòbia.

Hi ha un paral·lelisme amb la detecció de les violències sexuals, s'identifica molt més fàcilment una agressió que no pas un assetjament LGBTIfòbic (com ara, comentaris o insults).

- **Participants del Protocol.**

Els i les agents clau que s'assenyalen com a principals àrees que s'han d'implicar en el protocol són **cultura, joventut, feminismes, policia local i salut** (en alguns casos, també es parla d'**educació**).

Pel que fa a l'àmbit ciutadà, es proposa la inclusió d'algunes **comissions o espais participatius del municipi** (com ara Consell de Joventut, AFAs, entitats que participen activament en festes i esdeveniments d'oci, personal de barres, etc.).

Per últim, es detecta la necessitat d'augmentar el compromís i la **implicació política** quant a afegir la mirada de gènere en clau feminista interseccional en espais d'oci i cultura, i també fora d'aquests.

- **Valoració d'actuacions desenvolupades fins ara.**

El primer resultat trobat en aquest sentit ha estat la manca de coneixement i, per tant, de valoració, d'actuacions concretes vinculades a l'abordatge integral de les violències sexuals i LGBTIfòbia, més enllà de la visibilització i reconeixement **dels estands** d'abordatge. Aquest resultat està majoritàriament vinculat amb les persones de moviments associatius i ciutadania preguntades.

Crida l'atenció la comparació d'aquestes dades amb l'informe de Festa Major revisat, que indica **varietat d'accions**, sobretot quant a sensibilització i prevenció de violències sexuals i LGBTIfòbiques i d'altres situacions relacionades amb aquestes. Com a dada específica, cal assenyalar que cap persona participant en les entrevistes i grups de moviments associatius i ciutadania de Tona recordava cap campanya de prevenció vinculada amb la temàtica del protocol.

Sobre els estands, la valoració en general és positiva, encara que s'indica que molta gent no coneix les tasques d'aquests i que l'horari i les ubicacions haurien d'ampliar-se.

- **Objectius Protocol.**

A la pregunta sobre quins haurien de ser els **objectius** que assenyali el protocol, les persones participants en la diagnosi, tant professionals com ciutadanes, han respost:

- Donar **eines concretes d'actuació** davant situacions de violències sexuals o LGBTIfòbia, a través de circuits i procediments específics.
- Treballar la **prevenció** d'aquesta mena de situacions en l'àmbit polític, tècnic i ciutadà.
- Facilitar **informació específica i actuacions de sensibilització** sobre les violències sexuals i la LGBTIfòbia i sobre com abordar-les en espais públics d'oci.
- Millorar la **identificació i detecció** de manifestacions de violències sexuals i LGBTIfòbia que continuen estant **normalitzades**.
- Generar una **eina** que sigui **clara, pràctica i efectiva**, tenint molt en compte la persona que pateix una situació d'aquest tipus.

- Possibles millores.

A la pregunta sobre possibles **millors** que podria introduir el protocol en l'actual abordatge integral de les violències sexuals i LGTBIfòbia en espais públics d'oci, s'ha respost:

- Augment del compromís, implicació i introducció en profunditat de la **perspectiva de gènere en clau feminista** en els espais institucionals (polítics i tècnics).
- Millora de la **coordinació i la comunicació sistematitzada** entre àrees i serveis de l'Ajuntament de Tona, a partir de creació d'espais col·laboratius de treball.
- Reforç del **treball previ de planificació i avaluació** de qualsevol festa o esdeveniment vinculat a l'oci. A més, una demanda repetida és l'augment de sensibilització cap a aquestes situacions (en l'àmbit institucional i en l'àmbit ciutadà).
- Elaboració d'un document, a tall de **decàleg**, que tothom que participi en la planificació i desenvolupament d'una festa o esdeveniment d'oci hagi de conèixer i de complir.
- Ampliació del treball en **sensibilització, prevenció i detecció** a través de campanyes informatives que arribin a tothom. Per part de la ciutadania, actualment, no es coneix o no es recorda cap campanya o eslògan que s'hagi elaborat en aquest àmbit, caldria enfortir-ne els missatges i els canals de comunicació.
- Inclusió d'actuacions que s'adrecin a treballar amb els homes per tal de trencar actituds i comportaments vinculats amb la **masculinitat hegemònica**.

- Altres resultats.

- Percepció de **manca de treball en xarxa sistematitzat**. Es valora com a positiva la comunicació, sobretot entre serveis del municipi, ja que, en ser-ne pocs, la proximitat facilita la immediatesa, però caldria estructurar-ne espais de coordinació formal. A més, seria important enfortir la xarxa també amb entitats, sobretot amb aquelles amb les quals l'Ajuntament no té una relació consolidada i continuada. Existeix la percepció que es demanda un coneixement sobre gènere a les entitats que no s'està facilitant per l'Ajuntament de manera explícita.
- Una part de la ciutadania participant en el procés diagnòstic explicita el dubte sobre si la reducció d'**horari** de la Festa Major o similars implicaria millores quant a la temàtica del protocol i, també, quant a **consum** d'alcohol i altres substàncies. En aquest sentit, dubten també sobre si es compleix la normativa de venda d'alcohol quant a horari i edat de consum.
- Preocupació sobre com incidir en **festes o esdeveniments d'oci no gestionats de forma directa per l'Ajuntament** (com ara espais esportius, entitats, centres educatius...). Quina serà la vinculació del protocol amb aquestes situacions i com es pot donar suport en aquests àmbits.
- Propostes d'obertura del protocol quant a **espais i franges d'edat**.

- Necessitat que el protocol sigui una eina **breu, clara i directa**, per tal de facilitar el seu coneixement i la seva posada en pràctica per part de tothom.
- Obligatorietat de revisió d'**actituds i comportaments** propis de cadascuna de les persones que participin activament en el protocol.

ANNEX 2

Ampliació del marc conceptual d'acord amb normatives d'àmbit català.

FORMES DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

1. La violència masclista es configura per una **continuitat de situacions en què interactuen** cadascuna de les formes de violència masclista amb els diferents àmbits en què es produeixen.

2. La violència masclista es pot exercir de manera puntual o de manera reiterada d'alguna de les **formes** següents:

a) **Violència física:** Violència física: comprèn qualsevol acte de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany.

b) **Violència psicològica:** comprèn tota conducta o omissió que produeix en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaçes, humiliació, vexacions, menyspreu, exigència d'obediència o submissió, coerció verbal, insults, aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat. La violència masclista també es pot dur a terme amb l'amenaça o la causació de violència física o psicològica contra l'entorn afectiu de la dona, especialment els fills i filles o altres familiars que hi convisquin o hi tinguin una relació directa, quan es dirigeixi a afligir la dona. També inclou la violència ambiental, que es duu a terme per mitjà de l'exercici de la violència sobre béns i propietats de la dona, amb valor econòmic o sentimental, o sobre els animals amb els quals té un vincle d'afecte, amb la finalitat d'afligir-la o de crear un entorn intimidatori.

c) **Violència sexual:** comprèn qualsevol acte que atempti contra la llibertat sexual i la dignitat personal de la dona creant unes condicions o aprofitant-se d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense tenir el consentiment ni la voluntat de la dona, amb independència del vincle que hi hagi entre la dona i l'agressor o agressors. Inclou l'accés corporal, la mutilació genital o el risc de patir-ne, els matrimonis forçats, el tràfic de dones amb finalitat d'explotació sexual, l'assetjament sexual i per raó de sexe, l'amenaça sexual, l'exhibició, l'observació i la imposició de qualsevol pràctica sexual, entre altres conductes.

d) **Violència obstètrica i vulneració de drets sexuals i reproductius:** consisteix a impedir o dificultar l'accés a una informació veraç, necessària per a la presa de decisions autònomes i informades. Pot afectar els diferents àmbits de la salut física i mental, incloent-hi la salut sexual i reproductiva, i pot impedir o dificultar a les dones prendre decisions sobre llurs pràctiques i preferències sexuals, i sobre llur reproducció i les condicions en què es duu a terme, d'acord amb els supòsits inclosos en la legislació sectorial aplicable. Inclou

l'esterilització forçada, l'embaràs forçat, l'impediment d'avortament en els supòsits legalment establerts i la dificultat per a accedir als mètodes contraceptius, als mètodes de prevenció d'infeccions de transmissió sexual i del VIH, i als mètodes de reproducció assistida, i també les pràctiques ginecològiques i obstètriques que no respectin les decisions, el cos, la salut i els processos emocionals de la dona.

e) **Violència econòmica:** consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i, si escau, de llurs fills o filles, en l'impagament reiterat i injustificat de pensions alimentàries estipulades en cas de separació o divorci, en el fet d'obstaculitzar la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella i en l'apropiació il·legítima de béns de la dona.

f) **Violència digital:** consisteix en els actes de violència masclista i misogínia en línia comesos, instigats, amplificats o agreujats, en part o totalment, amb l'ús de tecnologies de la informació i de la comunicació, plataformes de xarxes socials, webs o fòrums, correu electrònic i sistemes de missatgeria instantània i altres mitjans semblants que afectin la dignitat i els drets de les dones. Aquests actes causen danys psicològics i, fins i tot, físics; reforcen estereotips; danyen la dignitat i la reputació; atempten contra la privacitat i la llibertat d'obrar de la dona; li causen pèrdues econòmiques, i obstaculitzen la seva participació política i la seva llibertat d'expressió.

g) **Violència de segon ordre:** consisteix en la violència física o psicològica, les represàlies, les humiliacions i la persecució exercides contra les persones que donen suport a les víctimes de violència masclista. Inclou els actes que impedeixen la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació de les dones en situació de violència masclista.

h) **Violència vicària:** consisteix en qualsevol tipus de violència exercida contra els fills i filles amb la finalitat de provocar dany psicològic a la mare.

3. S'entén que les diverses formes de violència masclista són també violència contra la dona quan s'exerceixin amb l'amenaça o la causació de violència física o psicològica contra el seu entorn afectiu, especialment contra els fills i filles o altres familiars, amb la voluntat d'afligir la dona.

ÀMBITS DE LES VIOLÈNCIES MASCLISTES

La violència masclista s'ha de considerar com a problemàtica de caràcter estructural i multidimensional, que pot manifestar-se en els **àmbits** següents i amb les diferents tipus de manifestacions:

Primer. Violència en l'àmbit de la parella: consisteix en la violència física, psicològica, digital, sexual o econòmica exercida contra una dona i perpetrada

per l'home que n'és o n'ha estat el cònjuge o per la persona que hi té o hi ha tingut relacions similars d'afectivitat.

Segon. Violència en l'àmbit familiar: consisteix en la violència física, digital, sexual, psicològica o econòmica exercida contra les dones i els menors d'edat en el si de la família i perpetrada per membres de la mateixa família o per membres del nucli de convivència, en el marc de les relacions afectives i dels lligams de l'entorn familiar. Inclou els matrimonis forçats. No inclou la violència exercida en l'àmbit de la parella.

Tercer. Violència en l'àmbit laboral: consisteix en la violència física, sexual, econòmica, digital o psicològica que es pot produir en l'àmbit públic o privat durant la jornada de treball, o fora del centre i de l'horari establert si té relació amb la feina. Pot adoptar els tipus següents:

- a) **Assetjament per raó de sexe:** consisteix en qualsevol comportament no desitjat, verbal o físic, relacionat amb el sexe o gènere de la dona, realitzat amb el propòsit o efecte d'atemptar contra la dignitat, la indemnitat o les condicions de treball de les dones pel fet d'ésser-ho, creant un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest que dificulti llur promoció, ocupació de funcions, accés a càrrecs directius, remuneració i reconeixement professional, en equitat amb els homes.
- b) **Assetjament sexual:** consisteix en qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'índole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat i la llibertat d'una dona o de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.
- c) **Discriminació per embaràs o maternitat:** consisteix en tot tracte desfavorable a les dones relacionat amb l'embaràs o la maternitat, existent o potencial, que comporti una discriminació directa i una vulneració dels drets fonamentals a la salut, a la integritat física i moral i al treball.

Quart. Violència en l'àmbit social o comunitari: comprèn les manifestacions següents:

- a) **Agressions sexuals:** ús de la violència física i sexual contra les dones determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar poder i abusar-ne.
- b) **Assetjament sexual¹⁷.**

¹⁷ Segons Llei 17/2020, comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'índole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat i la llibertat d'una dona o de crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.

c) Tràfic de dones amb finalitat d'explotació sexual i amb altres finalitats amb dimensió de gènere.

d) Mutilació genital femenina o risc de patir-ne: inclou qualsevol procediment que impliqui o pugui implicar una eliminació total o parcial dels genitals femenins o que hi produeixi lesions, encara que consti el consentiment exprés o tàcit de la dona..

e) Violència derivada de conflictes armats: inclou totes les formes de violència contra les dones que es produeixen en aquestes situacions, com l'assassinat, la violació, l'esclavatge sexual, l'embaràs forçat, l'avortament forçat, l'esterilització forçada, la infecció intencionada de malalties, la tortura o els abusos sexuals.

f) Violència contra els drets sexuals i reproductius de les dones: com els avortaments selectius i les esterilitzacions forçades.

g) Feminicidis: els assassinats i homicidis de dones per raó de gènere, les induccions al suïcidi i els suïcidis com a conseqüència de la pressió i violència exercida cap a la dona.

h) Agressions per raó de gènere¹⁸.

i) Vexacions, tractes degradants, amenaces i coaccions en l'espai públic.

j) Restriccions o privacions de llibertat a les dones, o d'accés a l'espai públic o als espais privats, o a activitats laborals, formatives, esportives, religioses o lúdiques, i també restriccions a l'expressió en llibertat pel que fa a llur orientació sexual o expressió i identitat de gènere, o a llur expressió estètica, política o religiosa.

k) Represàlies pels discursos i expressions individuals i col·lectius de les dones que reclamen el respecte de llurs drets, i també expressions i discursos públics que fomentin, promoguin o incitin directament o indirectament l'hostilitat, la discriminació o la violència envers les dones.

Cinquè. Violència masclista que es produeix a les xarxes de comunicació digitals, enteses com a nova àgora d'interacció, participació i governança per mitjà de les tecnologies de la informació i la comunicació. Entre altres pràctiques, inclou el ciberassetjament, la vigilància i el seguiment, la calúmnia, els insults o les expressions discriminatòries o denigrants, les amenaces, l'accés no autoritzat als equips i comptes de xarxes socials, la vulneració de la privacitat, la manipulació de dades privades, la suplantació d'identitat, la divulgació no consentida d'informació personal o de continguts íntims, el dany als equips o canals d'expressió de les dones i dels col·lectius de dones, els discursos d'incitació a la discriminació envers les dones, el xantatge de caràcter sexual

¹⁸ Agressions per raó d'identitat o expressió de gènere.

per canals digitals i la publicació d'informació personal amb la intenció que altres persones agredeixin, localitzin o assetgin una dona.

Sisè. Violència en l'àmbit institucional: accions i omissions de les autoritats, el personal públic i els agents de qualsevol organisme o institució pública que tinguin per finalitat retardar, obstaculitzar o impedir l'accés a les polítiques públiques i a l'exercici dels drets que reconeix aquesta llei per a assegurar una vida lliure de violència masclista, d'acord amb els supòsits inclosos en la legislació sectorial aplicable. La manca de diligència deguda, quantitativa i qualitativa, en l'abordatge de la violència masclista, si és coneguda o promoguda per les administracions o esdevé un patró de discriminació reiterat i estructural, constitueix una manifestació de violència institucional. Aquesta violència pot provenir d'un sol acte o pràctica greu, de la reiteració d'actes o pràctiques de menor abast que generen un efecte acumulat, de l'omissió d'actuar quan es conegui l'existència d'un perill real o imminent, i de les pràctiques o omissions revictimitzadores. La violència institucional inclou la producció legislativa i la interpretació i aplicació del dret que tingui per objecte o provoqui aquest mateix resultat. La utilització de la síndrome d'alienació parental també és violència institucional.

Setè. Violència en l'àmbit de la vida política i l'esfera pública de les dones: la violència masclista que es produeix en espais de la vida pública i política, com les institucions polítiques i les administracions públiques, els partits polítics, els mitjans de comunicació o les xarxes socials. Quan aquesta forma de violència masclista ocorre en les institucions polítiques o les administracions públiques i és tolerada i no sancionada, esdevé també una forma de violència institucional.

Vuitè. Violència en l'àmbit educatiu: qualsevol tipus de violència que es produeix en l'entorn educatiu entre els membres de la comunitat educativa. Es pot produir entre iguals, de major d'edat a menor d'edat o viceversa. Inclou l'assetjament, l'abús sexual i el maltractament físic, sexual, psíquic o emocional. Entre aquestes violències n'hi ha que es produeixen per raó de gènere o d'identitat sexual.

Novè. Qualsevol altre forma anàloga que lesioni o pugui lesionar la dignitat, la integritat o la llibertat de les dones.

LGTBIFÒBIA

Existeixen dos tipus de discriminacions vinculades a la LGTBifòbia¹⁹: les **discriminacions de fons**, que són les produïdes per l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere, i les **discriminacions formals**, que són:

- **Discriminació directa**: situació en què es troba una persona que és, ha estat o pot ser tractada, per raó de l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere, d'una manera menys favorable que una altra en una situació anàloga.
- **Discriminació indirecta**: situació en què una disposició, un criteri, una interpretació o una pràctica pretesament neutres poden ocasionar en lesbianes, gais, bisexuals, transgèneres o intersexuals un desavantatge particular respecte de persones que no ho són.
- **Discriminació per associació**: situació en què una persona és objecte de discriminació per orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere com a conseqüència de la seva relació amb una persona o un grup LGBTI.
- **Discriminació per error**: situació en què una persona o un grup de persones són objecte de discriminació per orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere com a conseqüència d'una apreciació errònia.
- **Discriminació múltiple**: situació en què una persona lesbiana, gai, bisexual, transgènere o intersexual, pel fet de pertànyer a altres grups que també són objecte de discriminació, pateix formes agreujades i específiques de discriminació.
- **Ordre de discriminar**: qualsevol instrucció que impliqui la discriminació, directa o indirecta, per raó de l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere.
- **Represàlia discriminatòria**: tracte advers o efecte negatiu que es produeix contra una persona com a conseqüència de la presentació d'una queixa, una reclamació, una denúncia, una demanda o un recurs, de qualsevol tipus, destinat a evitar, disminuir o denunciar la discriminació o l'assetjament a què és sotmesa o ha estat sotmesa.
- **Victimització secundària**: maltractament addicional exercit contra lesbianes, gais, bisexuals, transgèneres o intersexuals que es troben en algun dels supòsits de discriminació, assetjament o represàlia com a conseqüència directa o indirecta dels déficits de les intervencions dutes a terme pels organismes responsables, i també per les actuacions d'altres agents implicats.

La Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgèneres i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia assenyala l'**assetjament** per raó de l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere com a qualsevol comportament basat en l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere d'una persona que tingui la finalitat o provoqui l'efecte d'**atemptar** contra la seva **dignitat** o la seva **integritat física o psíquica** o de crear-li un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.

Constitueixen **agressió** per raó de l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere aquelles conductes i accions **violentes o intimidatòries** exercides cap a les persones que pertanyen als col·lectius LGBTIQ+, que tenen la seva base en el **rebuig de la diversitat** sexual i de gènere.

¹⁹ Protocol que desplega el deure d'intervenció de les persones que treballen a les administracions públiques de Catalunya per a fer efectiu l'abordatge de l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia a Catalunya (2017).

ANNEX 3

Cessió de dades en cas que hi hagi estand d'abordatge de les violències sexuals i LGBTI-fòbia.

És intenció de l'Ajuntament de Tona donar suport i assistència a aquelles persones que se'ns adrecin per temes de violències sexuals i LGBTI-fòbiques que poden haver succeït durant la festa o esdeveniment d'oci (sempre atencions NO sanitàries, sinó més aviat d'acompanyament i suport emocional, ja que sempre es derivarà l'atenció sanitària als centres adients si fos el cas).

No obstant això, per fer un seguiment de les actuacions és necessari que se'ns faciliti la següent informació de la persona afectada.

Nom:

Cognoms:

Telèfon:

Aquestes dades seran tractades únicament per personal de la Comissió d'Abordatge del Protocol local d'actuació davant les violències sexuals i LGBTI-fòbiques en espais públics d'oci i no se cediran a tercers, a excepció que se n'hagin de derivar assistències sanitàries o judicials.

Les dades es conservaran el temps necessari per a la correcta prestació de l'assistència sol·licitada, i no més enllà de 6 mesos.

En el cas de menors de 14 anys es podrà comunicar el fet als progenitors/es o titulars de la pàtria potestat, en compliment de les normatives reguladores vigents.

Pot exercir els drets d'accés, rectificació, limitació de tractament, supressió, portabilitat i oposició al tractament de les seves dades personals, així com per revocar el consentiment prestat, cal dirigir la seva petició al correu electrònic xxx@xxxx.cat amb fotocòpia de document que acrediti la seva identitat. Podrà dirigir-se a l'ACPD per presentar la reclamació que consideri oportuna en matèria de protecció de dades.

ANNEX 4

Fitxa d'atenció individual en cas que hi hagi estand.

Document intern i confidencial per a l'Ajuntament de Tona/ Mancomunitat La Plana.
A omplir per referent/s professional de l'estand després de la intervenció.
Cal fer un registre diferent per a cada persona atesa.

Professional/s que fa la intervenció	
Data	
Lloc	
Hora (inici/finalització)	
Agents implicats/des	

INFORMACIÓ SOBRE LA PERSONA ATESA

Important: només omplir les dades que la persona vulgui

Nom	
Edat	
Identitat de gènere (gènere sentit)	
Informació addicional	
Municipi de residència	
Telèfon o informació de contacte	

DESCRIPCIÓ DE LA INTERVENCIÓ

Tipologia	○ Assetjament sexual ○ Agressió sexual ○ Assetjament LGTBI-fòbic ○ Agressió LGTBI-fòbica
Descripció intervenció Com s'ha detectat la situació i qui l'ha detectada. Testimonis. Relació de les persones implicades. Atenció oferida. Accions amb agressor. Etc.	
Acords amb la persona atesa	
Coordinació o derivació a cossos de seguretat o sanitaris	
La persona consent el seguiment posterior?	

OBSERVACIONS

--

Municipi i data

ANNEX 5

Esquema d'Informe final d'intervenció en cas que hi hagi estand.

1. Títol.
2. Esdeveniment d'oci, lloc i data.
3. Equip encarregat de l'estand.
4. Especificacions sobre la ubicació i l'estructura de l'estand.
5. Informació quantitativa (si és possible desglossada, almenys, per edat i gènere) sobre les persones que han fet ús de l'estand i sobre les persones específicament ateses a causa d'una situació de violències sexuals o LGTBI-fòbia.
6. Informació qualitativa sobre demandes ateses (consultes, petició d'informació, petició de materials, etc.).
7. Informació qualitativa sobre situacions de violències sexuals o LGTBI-fòbia ateses.
8. Conclusions.